



JOURNAL OF RESEARCH  
IN EDUCATION AND SOCIETY  
EĞİTİM VE TOPLUM  
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ  
e-ISSN:2458-9624



Cilt: 9 Sayı: 1 Sayfa Aralığı: 113-131 e-ISSN: 2458-9624 DOI: 10.51725/etad.1028491

RESEARCH

Open Access

ARAŞTIRMA

Açık Erişim

## Flört Şiddeti Tutumlarının Belirli Değişkenler ve Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlara Göre İncelenmesi

Investigation of Dating Violence Attitudes According to Certain Variables and Irrational Romantic Relationship Beliefs

Alperen Şenol, İbrahim Albayrak, Müge Uluman Mert

### ÖZ

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının çeşitli kişisel değişkenler ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ile ilişkisini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesine bağlı bölümlerinde öğrenim gören 290 öğrenci oluşturmuştur. Veriler kişisel bilgi formu, Flört Şiddeti Tutumları Ölçeği, Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları öğretmen adaylarının flört şiddetine yönelik tutumlarının, flört şiddetini desteklemedikleri yönünde olduğunu göstermektedir. Cinsiyete göre incelendiğinde, flört şiddeti tutumlarının kadınların lehine olduğu görülmüştür. Bireylerin cinsiyetine göre flört şiddeti tutumları alt ölçekler ile incelendiğinde, genel şiddet alt boyutundan alınan puanlar istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaz iken; fiziksel, duygusal, ekonomik ve cinsel şiddet boyutlarında kadınların lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının flört şiddeti konusunda tutumları flört ilişki deneyimlerine ve yaşadığı flört deneyim süresine göre incelendiğinde gözlenen farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Araştırma bulgularına göre flört şiddeti tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasında orta düzey, negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

### ABSTRACT

This study aims to investigate the relationship between dating violence attitudes and irrational beliefs of teacher candidates in romantic relations. The sample of the study consisted of 290 students at various departments of one of the universities in Istanbul. The data were collected using the personal information form, The Dating Violence Scale, Irrational Romantic Relationship beliefs Inventory. The findings related to the teacher candidates' attitudes towards dating violence show that they do not support violence. According to gender, dating violence attitudes were found to be in favor of women. The scores obtained from the general violence sub-dimension do not differ statistically significantly. However, physical, emotional economic and sexual violence, a statistically significant difference was found in favor of women. When the attitudes of teacher candidates on dating violence were examined according to their dating experience, findings did not differ. There is a moderate, negative, and significant relationship between dating violence attitudes and irrational beliefs in romantic relationships.

### Yazar Bilgileri

Alperen Şenol

Araştırma Görevlisi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, [alperensenol@aydin.edu.tr](mailto:alperensenol@aydin.edu.tr)

İbrahim Albayrak

Sakarya, Türkiye, [ibrahim.albayrak@gmail.com](mailto:ibrahim.albayrak@gmail.com)

Müge Uluman Mert

Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye [mugeuluman@marmara.edu.tr](mailto:mugeuluman@marmara.edu.tr)

### Makale Bilgileri

#### Anahtar Kelimeler

Üniversite öğrencileri  
Akılcı olmayan inançlar  
Romantik ilişkiler  
Flört şiddeti tutumları  
Şiddet

#### Keywords

University student  
Irrational beliefs  
Romantic relationships  
Dating violence attitudes  
Violence

#### Makale Geçmişi

Geliş: 25/11/2022

Düzeltilme: 30/05/2022

Kabul: 03/06/2022

**Atıf için:** Şenol, A., Albayrak, İ. ve Uluman Mert, M. (2022). Flört şiddeti tutumlarının belirli değişkenler ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlara göre incelenmesi. *JRES*, 9(1), 113-131. <https://doi.org/10.51725/etad.1028491>

**Etik Bildirim:** Bu çalışma Marmara Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 05.04.2021 tarih, 20731 sayılı kararı ve 3-12 onay sayısı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

## Giriş

Tüm insanlığı tehdit eden ve toplumsal bir sorun olan şiddet, birey ya da bireylerin hak ve özgürlüklerini çeşitli şekillerde ihlal ya da tehdit eder. Kasıtlı şekilde ve kötü niyetlerle uygulanan şiddet davranışının fiziksel, sosyal, ekonomik, cinsel, siber ya da diğer yollarla uygulandığı görülebilir (Özdere, 2017). Şiddet kavramı, günümüzde farklı boyutlarda ele alınmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'ne (2002) göre kendini kötüye kullanma ve intihar gibi öz-yönelimli şiddet; birbirlerini tanıyan insanlar veya toplum içinde görülebilen kişilerarası şiddet; sosyal, ekonomik veya politik olarak görülebilen toplumsal şiddet olarak şiddetin üç türü bulunmaktadır. Bu türler, insanın düşünce, davranış ve tutumlarıyla şekillenmesi bakımından ortak olsa da ilişki içerisinde bulunulan çevreler ve dinamikler bakımından farklılık göstermektedir.

İnsan, doğası gereği diğer insanlar ile ilişki içerisinde ve kimi zaman bu ilişkilerde istenmeyecek şekilde şiddet davranışı görülmektedir. Bu durum, şiddetin hem bireysel boyutunu hem de toplumsal boyutunu ilgilendiren (Yumuşak, 2013) ve kişilerarası şiddet türleri arasında sık görülen (Toplu ve Sümer, 2011) flört şiddeti için de geçerlidir. Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel'e göre (2008) flört şiddeti, kişilerin flört ilişkisinde birbirlerine karşı sözel, cinsel, duygusal ve fiziksel şiddet ya da diğer şekillerde şiddet içeren davranışlar uygulaması, birbirlerinin davranışlarına sosyal kısıtlamalar getirmesi şeklinde tanımlanır. Bu şiddet çeşitleri ilişki sürecinde genellikle birbirinin içine geçmiş durumda olup, her çeşit şiddet bir kere görüldükten sonra genellikle artarak devam eder (Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel, 2008). Tüm eğitim, sosyoekonomik düzey ya da kültürlerde görülme ihtimali olan flört şiddetinin (Martins vd., 2014), psikolojik sonuçları bağlamında ele alındığında kaygı, depresyon (Choi, Wong ve Fong, 2017; Garthe, Sullivan ve Behrhorst 2018; Holt ve Espelage, 2005; Weingarten, Wu, Gates, Carreño ve Baker, 2018) ya da travma sonrası stres gibi psikolojik iyi oluş hâlini tehdit eden sonuçları olduğu görülmektedir (Callahan, Tolman ve Saunders, 2003; Perangin-Angin, Wijono ve Hunga, 2021).

Duygusal ilişkilerin başlamasından itibaren, bir bireyin flört şiddetine yaşamının kalan tüm evrelerinde maruz bırakılma riski vardır. Fakat nedenleri, yaşanma şekli ve sonuçları bağlamında değerlendirildiğinde, adölesan ve genç erişkin grubun ayrı bir öneme sahip olduğu söylenebilir (Lewis ve Fremouw, 2001). Yaşama dair değerler ve rollerin yeni oluştuğu bu dönemdeki bireyler, yaşadıkları şiddetin farkında olmayabilirler ya da bunu geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri içerisinde normal davranışlar olarak algılayabilirler (Aslan vd., 2008; Shen, Chiu ve Gao, 2012). Psikolojik olarak kırılgan bir dönemde olmaları ve ilişkilere dair deneyimsizlikleri nedeni ile şiddetin etkilerinden daha fazla etkilenmeleri de mümkündür (Subaşı ve Akın'dan aktaran Baldan ve Akış, 2017; Mihçioğur ve Okur, 2015). Adölesan ve genç erişkin grupta görülen flört şiddeti, kişilerde anksiyete, depresyon gibi psikolojik rahatsızlıklara (Alan-Dikmen, Özaydın, Dereli-Yılmaz, 2018; Garthe vd., 2018), kendine zarar verme davranışlarına (Murray, Wester, Paladino, 2008), madde kullanım bozukluklarına (Temple ve Freeman, 2011) hatta potansiyel olarak ölümcül sonuçlara (Cinal, 2018) yol açabilen yaygın bir krizdir (Leaman ve Gee, 2008). Bu nedenle hem şiddete maruz bırakılma hem de şiddet uygulama potansiyeli olan bu yaş gruplarının şiddet konusunda, özellikle de flört ilişkilerinde şiddet konusunda bilinçlendirilmesi gerekli görülmektedir. Ayrıca toplumda, adölesan ve genç yetişkin gruptaki bireylerin flört şiddetine yönelik tutumlarını belirlemek, flört şiddetine yönelik farkındalığını artırmak kadar önemlidir.

Genç yetişkinliğe geçişin yaşandığı dönemde yaşamlarının neredeyse merkezini oluşturan romantik ilişkiler, yakınlık ihtiyacını karşılayan önemli ilişkilerden biridir (Çakaloz, Çoban ve Irmak, 2020; Demir, 2010; Gizir, 2013; Gündoğdu, Yavuzer ve Karataş, 2018). Flört şiddetine yönelik

farkındalığın yüksek ve tutumların şiddeti desteklemeyecek yönde olmasının, bireyin yaşamının sonraki evrelerinde ilişkilerini daha sağlıklı bir temelde yaşamasına aracı olacağı düşünülmektedir. Ciddi bilişsel, sosyal ve duygusal değişmelerin meydana geldiği, geç ergenlik dönemini kapsayan üniversite yıllarında yaşanan romantik ilişkiler, bireyin gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır (Collins, 2003). Dolayısıyla bu yaş grubunun flört ilişkilerine yönelik tutumlarını ve akılcı olmayan bilişsel süreçlerini değerlendirmek önem arz etmektedir.

Collins (2003) romantik ilişkiyi her iki tarafın da gönüllü olarak ve ortak olarak kabul ettiği bir ilişki türü olarak tanımlar ve beş özelliğine vurgu yapar. Bunlar “katılım, partner seçimi, ilişki içeriği, ilişki kalitesi ve ilişkiye dair bilişsel ve duygusal süreçler”dir. Katılım, gençlerin ilişkide olup olmadıkları, flörite başlama yaşı, sıklığı ve flört süresi ile ilgilidir. Partner seçimi, romantik deneyimler yaşadıkları kişileri; ilişki içeriği, bireylerin birlikte ne gibi aktivitelerle vakit geçirdiklerini; ilişki kalitesi, ilişkiden sağladıkları yararlı tecrübeleri; bilişsel duygusal süreçler ise kişilerin ilişkiye ve partnerlerine yönelik algılarını, şemalarını, duygusal tepkilerini, beklentilerini ifade eder. Tüm bunlar, romantik ilişkilerin özelliklerini belirlerken, aynı zamanda bu ilişkilerin dinamiklerine dair fikir vermektedir.

Bireyler, romantik ilişkilerinin başlangıcında mevcut ilişkilerine yönelik birtakım inançlar ile ilişkiye başlar (Saraç, 2013) ve bunlar arasında kimi zaman akılcı olmayan inançlar da görülebilir (Beştav, 2007). Gündoğdu, Yavuzer ve Karataş (2018), ilişkiler hakkında idealleri oluşturan inançların, romantik bir ilişki başlarken ve devam ederken önemli olduğunu savunmuş ve sağlıklı bir ilişkide inançların gerçekçi ve rasyonel olması gerektiğine vurgu yapmıştır. Bu inançlar, kişilerin bir ilişkinin nasıl olması gerektiğine dair düşünceleri, ilişki beklentileri ve yaşanan olayları algılama şekillerinden kaynaklı olabilmektedir (Sarı ve Owen, 2015). Örneğin, sevilemeyeceğine inanan bir kişi, (yanlışlıkla) başkaları tarafından düşmanca ve reddedilme ile sonuçlanacak bir biçimde harekete geçebilir. Bunun sonucunda, kendisi de sevilemez olduğu inancını sürdürmeye hizmet eder (Wishman ve Friedman, 1998). Dolayısıyla akılcı olmayan düşünme bireyi yıkıcı davranışa sürükleyebilmekte, zayıf ilişki uyumuna yol açabilmektedir (Aslan-Dölen, 2014).

Vezina ve Hebert (2007) ergenlik çağındaki genç kız ve genç erişkin kadınların romantik ilişkilerinde mağduriyet risk faktörleri ile ilgili çalışmasında akılcı olmayan inançların, kişilerin sosyoekonomik düzeylerinin ve yetiştiği aile yapısının flört şiddeti deneyimleme konusunda etkili olduğunu ve bu değişkenler ile bireylerin romantik ilişkilerinde şiddet yaşantısı deneyimlemeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğunu bulmuşlardır. Buna paralel olarak Kepir-Savoly , Ulaş ve Demirtaş-Zorbaz (2014), tarafından yapılan araştırma sonuçları incelendiğinde üniversite öğrencilerinin çift şiddetini kabul düzeyleri ile akılcı olmayan inançlar arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki; ilişkinin süresi arasında ise negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca Yumuşak (2013), İftar (2016) ve Cinal (2018)’in yaptıkları çalışmalar da, flört şiddeti tutum ve davranışlarında cinsiyetin fark yaratan, önemli bir değişken olduğunu göstermiştir.

Bireylerin ilişkilerinde şiddete başvurmaları konusunda özellikle akıl dışı inançların rolü ve bu inançların ilişki deneyimi üzerinde yarattığı etki, araştırmacıların ve uygulayıcıların ilgisini çekmektedir (Cramer, 2001; Gündoğdu, Yavuzer ve Karataş, 2018). Bireylerin flört ilişkilerindeki tutumları etkileyen yapıların neler olduğu ve hangi bağlamlarda ortaya çıktığı gibi sorular, insanın değerini yükseltme çabalarını olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülen flört şiddetini, kapsamlı şekilde ele alınması gereken bir konu hâline getirmektedir. İlgili yurtiçi literatür tarandığında, eğitim fakültesi öğrencilerinin ve flört şiddetine yönelik tutumları, romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar bağlamında değerlendiren güncel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysaki bugün genç yetişkin grubu

içerisinde bulunup geleceğin adölesan ve genç yetişkin gruplarını etkileyebilecek olan öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının, flört şiddetine yönelik tutumlarını araştırmak ve farkındalıklarını artırmak önem arz etmektedir.

### **Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın genel amacı İstanbul'daki bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi programlarında lisans eğitimi alan son sınıf öğrencilerinin flört şiddeti konusundaki tutumlarını ölçmek; flört şiddeti tutumlarının, romantik ilişkilerde akılcı olmayan düşünceler ile ilişkisini analiz etmek ve flört şiddeti tutumlarını "cinsiyet", "flört ilişki deneyimleri" ve "flört deneyimi süresi" değişkenleri doğrultusunda incelemektir. Bu amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

#### **Alt Problemler**

1. Öğretmen adaylarının flört şiddeti konusunda tutumları ne düzeydedir?
2. Öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumları cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
  - 2.1. Öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının alt boyutları (genel şiddet fiziksel şiddet – duygusal şiddet – ekonomik şiddet – cinsel şiddet) cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmen adaylarının flört şiddeti konusunda tutumları bireylerin ailelerinin ayrı (boşanmış, evli ama ayrı, vefat durumu vd. durumlar) ve birlikte olma (evli, evli değil ama birlikte, dini nikahlı ve birlikte vd. durumlar) durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
  - 3.1. Öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının alt ölçekleri (genel şiddet fiziksel şiddet – duygusal şiddet – ekonomik şiddet – cinsel şiddet) bireylerin ailelerinin ayrı ve birlikte olma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmen adaylarının flört şiddeti konusunda tutumları düzeyleri flört ilişki deneyimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
  - 4.1. Öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının alt ölçekleri (genel şiddet fiziksel şiddet – duygusal şiddet – ekonomik şiddet – cinsel şiddet) flört ilişki deneyimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Flört ilişkisi yaşayan öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumları yaşadığı flört deneyimi süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
  - 5.1. Öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının alt ölçeklerinden (genel şiddet fiziksel şiddet – duygusal şiddet – ekonomik şiddet – cinsel şiddet) alınan puanlar, bireylerin flört deneyimi süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Öğretmen adaylarının flört şiddeti konusunda tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?

### **Yöntem**

Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine yönelik tutumlar ile çeşitli kişisel değişkenler ve romantik ilişkilerdeki akılcı olmayan inançlar arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma ilişkisel tarama modelinde tanımlayıcı bir çalışmadır. Bu modelde, iki veya ikiden fazla

değişken arasında herhangi bir ilişki olup olmadığı kontrol edilir, eğer ilişki varsa bunun derecesi sayısal olarak ifade edilir (Creswell, 2014; Karasar, 2015).

### Çalışma Grubu

Bu araştırmada çalışma grubu İstanbul’da bir devlet üniversitesinde lisans öğrenimi gören son sınıf öğrencisi öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Tüm Eğitim Fakültesinde yer alan bölümlerin çalışma grubunda temsilinin sağlanabilmesi amacı ile katılımcılar, olasılığa dayalı örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme (Balcı, 1997) yöntemi ile belirlenmiştir. Tabakalı örnekleme; evrendeki alt grupların belirlenip bunların evren büyüklüğü içindeki oranlarıyla örnekleme temsil edilmelerini sağlamayı amaçlayan bir örnekleme yöntemidir. Bu yöntemin temel özelliği örneklemin evreni temsil etme gücünün yüksek olmasıdır (Büyüköztürk, 2004).

Araştırma grubu oluşturulurken, öncelikle seçilen üniversite bünyesindeki eğitim fakültesi bölümleri listelenmiş ve yer alan 8 bölüm alt grup olarak belirlenmiştir. Daha sonra öğrenci sayılarına dair bilgiler Öğrenci İşleri Müdürlüğünden resmi yazılarla talep edilerek 2015 ve 2016 tarihlerinde üniversiteye başlamış olan 1140 son sınıf öğrencisi çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. 0.05 Örnekleme hatası gözetilerek yapılan bu çalışmada, çalışma grubu büyüklüğü Yazıcıoğlu ve Erdoğan’ın önerdiği şekilde (2004) yaklaşık 300 kişi olarak belirlenmiştir. Her bir alt grubu (bölümü) temsil edecek sayıda olmak üzere her tabakaya ait oluşturulan sınıf listelerinden seçkisiz örnekleme yoluyla alt gruplar belirlenmiş, ardından bu alt gruplar birleştirilerek bu araştırmanın çalışma grubu oluşturulmuştur. Buna göre hedeflenen evreni oluşturan devlet üniversitesindeki eğitim fakültesine bağlı 8 bölümün 20 farklı lisans programında öğrenim gören 290 son sınıf öğrencisi araştırmaya dâhil edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunun eğitim aldıkları bölüm ve programlara göre dağılımına Tablo 1’de yer verilmiştir.

**Tablo 1.** Araştırma Grubuna İlişkin Okunan Bölüm ve Program Bilgileri

Okunan Bölüm	Anabilim Dalı	F	%*
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	20	6,9
Eğitim Bilimleri	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	29	10,0
Güzel Sanatlar	Resim-İş Eğitimi Müzik Eğitimi	35	12,1
Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi	Fen Bilgisi Eğitimi Biyoloji Eğitimi Fizik Eğitimi Kimya Eğitimi Matematik Eğitimi	41	14,1
Özel Eğitim	Zihinsel Engelliler Öğretmenliği	19	6,6
Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi	Sosyal Bilgiler Eğitimi Tarih Eğitimi Coğrafya Eğitimi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Türkçe Eğitimi	57	19,7



Temel Eğitim	Okul Öncesi Eğitimi	53	18,3
	Sınıf Eğitimi		
Yabancı Diller Eğitimi	Alman Dili Eğitimi		
	Fransız Dili Eğitimi	36	12,4
	İngiliz Dili Eğitimi		
Toplam		290	100

\* Yüzdeler oranlar, grupların fakülte içerisindeki yaklaşık oranını belirtmektedir. Bazı bölümlerdeki veriler bölümlerin ders programı ve araştırmacı müsaitliğine göre, hedefe en yakın olacak şekilde elde edilmiştir.

### Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak için iki temel araç kullanılmıştır. Bunlar; flört şiddetine ilişkin tutumları ölçmek için “Flört Şiddeti Tutum Ölçeği” (Terzioğlu vd., 2015) ve romantik ilişkilerdeki akılcı olmayan inançları ölçmek amacıyla “Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği” (Sarı ve Owen, 2015) şeklindedir. Bu iki araç dışında katılımcıların bazı kişisel ve sosyo-demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

#### Flört Şiddeti Tutum Ölçeği (FŞTÖ)

Araştırma öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi Terzioğlu vd. (2015) tarafından üniversite öğrencileri örnekleminde geliştirilen “Flört Şiddeti Tutum Ölçeği ile yapılmıştır. 5 alt boyuttan oluşmakta ve cinsel şiddet alt boyutu için 7 madde, duygusal şiddet alt boyutu için 6 madde, genel şiddet alt boyutu için 5 madde, ekonomik şiddet alt boyutu için 5 madde ve son olarak fiziksel şiddet alt boyutu için 5 madde olmak üzere ölçekte toplamda 28 madde yer almaktadır. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği’ne verilen yanıtlar her bir maddeye verilen toplam puanlar üzerinden değerlendirilmektedir. Ölçekte yer alan maddeler 5’li likert tipindedir ve 1) “Kesinlikle katılmıyorum” ve 5) “Tamamen katılıyorum” şeklinde tepki verilmektedir. Bu puanlamaya göre ölçekte yer alan her bir madde için alınabilecek en yüksek puan 5, en düşük puan ise 1’dir. Ölçek puan ortalamasının 5’e yaklaşması bireylerin flört şiddetine yönelik sahip olduğu tutumlarının, flört şiddetini desteklemediğini göstermektedir. Üniversite öğrencileri ile geliştirilen ölçeğin cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.91 ve alt boyutlarının cronbach alfa güvenirlik katsayıları ‘cinsel şiddet’ için 0.84, ‘duygusal şiddet’ için 0.85, ‘genel şiddet’ için 0.72, ‘ekonomik şiddet’ için 0.75, ‘fiziksel şiddet’ için 0.72 bulunmuştur. Geliştirilen 28 maddelik beş alt boyuttan oluşan ölçeğin geçerliliği “Doğrulamalı Faktör Analizi” ile incelenmiş, ölçeğin modifikasyon indeks değerleri incelenerek kavramsal olarak literatüre uygun şekilde genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik ve cinsel şiddet türleri ile ilişkili olabilecek maddeler bu alt boyutlar altında değerlendirilmiştir (Terzioğlu vd., 2015).

#### Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ):

Sarı ve Owen’in (2015) geliştirmiş olduğu Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ), üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde yer alan akılcı olmayan inançları ölçmeyi amaçlamaktadır. Aşırı Beklentiler, Zihin Okuma, Sosyal Zaman Kullanımı, Fiziksel Yakınlık, Farklı Düşünmek ve Cinsiyet Farklılıkları olmak üzere toplam 6 boyuttan oluşan ölçekte 30 madde bulunmaktadır. Katılımcılar, 1) “Hiç katılmıyorum” ve 5) “Tamamen katılıyorum” seçeneklerinden kendilerine uygun olan seçeneği işaretlemektedir. Ölçeğin 1 ve 22. maddeleri tersten puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puanın yüksek olması, bireylerin romantik ilişkileri ile ilgili sahip oldukları akılcı olmayan inançlarının arttığı anlamına gelmektedir. Geliştirilme aşamasında katılımcı grubun üniversite

öğrencileri tarafından oluşturulduğu bu ölçeğin güvenilirliğini belirlemeye dönük yapılan analizler sonucunda iç tutarlılık değerinin .84, test-tekrar test güvenilirlik katsayısının .85 olduğu görülmüştür. Ölçeğin alt boyutları için hesaplanan iç tutarlılık katsayı değerlerinin .53 ile .81 arasında değiştiği saptanmıştır (Sarı ve Owen, 2015). Bu araştırma kapsamında elde edilen güvenilirlik katsayısı ölçeğin tümü için .83 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarına göre değerlendirme yapıldığında Cronbach alfa değeri Aşırı Beklentiler için .80, Sosyal Zaman Kullanımı için .76, Zihin Okuma için .81, Farklı Düşünmek için .74, Fiziksel Yakınlık için .50 ve Cinsiyet Farklılıkları için .56 olarak saptanmıştır.

### Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamında veriler bir devlet üniversitesinde sınıf ortamlarında toplanmış ve yalnızca araştırmaya gönüllü öğrencilerin katılımı sağlanmıştır. Öğrencilere uygulamadan önce araştırmanın amacı açıklanarak ölçekler ve ölçeklerin nasıl yanıtlanacağı hakkında bilgiler verilmiştir. Bununla birlikte elde edilen verilerin sadece araştırma kapsamında kullanılacağı, toplu değerlendirileceği ve elde edilen bilgilerin gizli tutulacağı öğrencilere açıklanmıştır. Daha sonra veri toplama araçları öğrencilere verilerek uygulamaya geçilmiştir.

Araştırmada öğretmen adaylarının flört şiddetine yönelik tutumlarının incelenmesinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmanın amaçlarından biri, öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre flört şiddeti tutumları arasındaki farkın anlamlılığının test edilmesidir. Araştırmada yer alan değişkenlerin normallik varsayımı p-p plot grafiği, çarpıklık (Skewness) basıklık (Kurtosis) katsayıları incelenmiştir. Normallik testleri içerisinde Kolmogorov-Smirnov değerleri incelenmiştir. Yapılan normallik testleri doğrultusunda dağılımın normal dağılımı yordama konusunda, yapılan normallik testlerine göre erkek dağılımının ( $K-S(477)=0,145, p < 0,05$ ) ve kadın dağılımının ( $K-S(213)=0,148, p < 0,05$ ) normal dağılımı yakınsamadığı görülmüş ve varyansların homojenliği incelendiğinde varyansların homojen olarak dağılmadığı görülmüştür. ( $F(17) 0,145, p < 0,05$ ). Yapılan analizler sonucunda varyansların homojenliği varsayımı ile elde edilen verilerin normallik varsayımları karşılanmadığından ve iki ilişkisiz gruptan elde edilen puanların birbirinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi amaçlandığından Mann Whitney-U testi kullanılmıştır.

Araştırmanın bir diğer amacı öğretmen adaylarının ebeveynlerinin birliktelik durumlarına göre, öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarındaki değişimi incelemektir. Araştırmada yer alan değişkenlerin normallik varsayımı p-p plot grafiği, çarpıklık (Skewness) basıklık (Kurtosis) katsayıları incelenmiştir. Normallik testleri içerisinde Kolmogorov-Smirnov değerleri incelenmiştir. Yapılan normallik testleri doğrultusunda dağılımın normal dağılımı yordama konusunda, yapılan normallik testlerine göre ebeveynleri ayrı ( $K-S(49)=0,275, p < 0,05$ ) ve ebeveynleri birlikte ( $K-S(241)=0,120, p < 0,05$ ) dağılımlarının normal dağılımı yakınsamadığı ve varyansların homojen olarak dağıldığı görülmüştür ( $F(1)=1,907, p > 0,05$ ). Yapılan analizler sonucunda varyansların homojenliği varsayımı karşılanmasına rağmen elde edilen verilerin normallik varsayımları karşılanmadığından ve iki ilişkisiz gruptan elde edilen puanların birbirinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi (Büyüköztürk, 2004) amaçlandığından Mann Whitney-U testi kullanılmıştır.

Yürütülen bu araştırmada, araştırmanın amaçlarından biri de öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının, bireylerin flört deneyimi durumlarına göre ne şekilde değiştiğinin test edilmesidir. Araştırmada yer alan değişkenlerin normallik varsayımı p-p plot grafiği, çarpıklık (Skewness) basıklık (Kurtosis) katsayıları incelenmiştir. Normallik testleri içerisinde Kolmogorov-Smirnov değerleri incelenmiştir. Yapılan normallik testleri doğrultusunda dağılımın normal dağılımı yordama konusunda ilişki deneyimi değişkeni için sonuçlar incelendiğinde geçmişte veya şuan ilişki deneyimi olanların

dağılımının (K-S(207)=0,152,  $p<0,05$ ) ve geçmişte veya şuan ilişki deneyimi olmayanların dağılımının (K-S(83)=0,186,  $p<0,05$ ) normalliği sağlanmamıştır diğer bir deyişle normal dağılımı yakınsamamıştır. Flört şiddeti tutumlarının ilişki deneyimi değişkenine göre varyansların homojenliği Levene's testi doğrultusunda incelendiğinde varyansların homojenliğinin sağlandığı görülmüştür ( $F(1) = 1,725$ ,  $p>0,05$ ). Yapılan analizler sonucunda varyansların homojenliği varsayımı karışılmasına rağmen elde edilen verilerin normallik varsayımları karşılanmadığından ve iki ilişkisiz gruptan elde edilen puanların birbirinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi amaçlandığından Mann Whitney-U testi kullanılmıştır.

Araştırmanın bir diğer amacı olan öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumlarının flört deneyimi süresine göre arasındaki farkın anlamlılığı test edilmesi amaçlandığından ANOVA kullanılması amaçlanmıştır. Araştırmada yer alan değişkenlerin normallik varsayımı p-p plot grafiği, çarpıklık (Skewness) basıklık (Kurtosis) katsayıları incelenmiştir. Normallik testleri içerisinde Kolmogorov-Smirnov değerleri incelenmiştir. Yapılan normallik testleri doğrultusunda dağılımın normal dağılımı yordama konusunda flört süresi değişkeni için sonuçlar incelendiğinde flört süresi alt değişkenlerinden 0-1 yıl ilişkisi olanların dağılımı (K-S(43)=0,166,  $p<0,05$ ) , 1-4 yıl ilişkisi olanların dağılımı (K-S(127)=0,152,  $p<0,05$ ) normalliği sağlamamıştır diğer bir deyişle normal dağılımı yakınsamamıştır. İlişki süresi alt değişkenlerinden 4-7 yıl ilişkisi olanların dağılımı (K-S(29)=0,110,  $p>0,05$ ) , +7 yıl ilişkisi olanların dağılımı (K-S(10)=0,196,  $p>0,05$ ) normalliği sağlamamıştır. Flört şiddeti tutumlarının flört süresi değişkenine göre varyansların homojenliği Levene's testi doğrultusunda incelendiğinde varyansların homojenliğinin sağlandığı görülmüştür ( $F(4)= 1,279$ ,  $p>0,05$ ). Elde edilen verilerin normallik varsayımları karşılanmadığından tek yönlü varyans analizinin (ANOVA) yerine non parametrik olan Kruskal Wallis kullanılmıştır.

Yürütülen bu araştırmanın son amacı doğrultusunda ise öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları arasındaki ilişkinin anlamlılığının test edilmesi amaçlandığı için Pearson Momentler Çarpımı Katsayısı kullanılması planlanmıştır. Bu doğrultuda korelasyon yönteminin varsayımları incelenmiştir. Araştırmada kullanılan ölçekler en az eşit aralık düzeyindedir. Araştırmada yer alan değişkenler arasındaki ilişkinin doğrusallığı saçılma grafiği (Scatter Plot) ile incelenmiş ve ilişkinin doğrusallığı tam olarak yansıtmadığı tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin normallik varsayımı p-p plot, çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) katsayıları ve normallik testleri içerisinde Kolmogorov-Smirnov ile incelenmiştir. Elde edilen verilerin incelendiğinde romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ölçeğinden alınan toplam puanlar normal dağılım göstermesine (K-S(290)=0,04,  $p>0,05$ ) rağmen flört şiddeti tutumları ölçeğinden alınan puanlar normal dağılım göstermediği için (K-S(290)=0,14,  $p<0,05$ ) aralarındaki ilişkinin incelenmesi için non-parametrik bir yöntem olan Spearman's Brown Korelasyon katsayısı sonuçlarına bakılmıştır.

## Bulgular

Bu çalışmaya 231 (%73,4) kadın, 77 (%26,6) erkek; daha önce romantik ilişki deneyimi olan 207 (%71,4) ve daha önce romantik ilişki deneyimi olmayan 83 (%28,6); ebeveynleri çeşitli nedenlerden ayrı olan 49 (%16,9), ve birlikte olan 241 (%83,1) kişi katılmıştır (Tablo 2).



**Tablo 2.** Araştırma Grubuna İlişkin Betimsel Bilgilerin Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Değişken		F	%
Cinsiyet	Erkek	77	26,6
	Kadın	213	73,4
Romantik İlişki Deneyimi	Evet	207	71,4
	Hayır	83	28,6
Romantik İlişki Deneyimi	0-1 Sene	43	14,8
	1-4 Sene	127	43,8
	4-7 Sene	29	10
	7 Sene ve Üzeri	10	3,4
Ebeveyn Birliktelik Durumu	Ayrı (Boşanmış, evli, ama ayrı yaşıyor, vefat durumu vd. durumlar)	49	16,9
	Hayır (Evli, evli değil ama birlikte, dini nikahlı ve birlikte vd. durumlar)	241	83,1

Araştırmada elde edilen bulgular; aşağıda yer alan alt başlıklar ile açıklanmıştır.

### Öğretmen Adaylarının Flört Şiddeti Konusunda Tutumlarının İncelenmesi

Öğretmen adaylarının flört şiddeti tutum ölçeğinden aldığı puanlara ilişkin betimsel istatistiklere Tablo 3'te yer verilmiştir.

**Tablo 3.** Flört Şiddeti Tutumlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

Değişken	N	Minimum	Maksimum	X	Ss
Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	290	74,00	140,00	127,86	10,6

Öğretmen adaylarının flört şiddetine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 127,86 olarak bulunmuştur. Bu ölçekten alınabilecek maksimum puan 140, minimum değer ise 28 iken araştırmaya katılan öğrenciler en düşük 74, en yüksek 140 puan almışlardır. Ölçek ortalaması ise 5 üzerinden 4,57'dir.

### Öğretmen Adaylarının Flört Şiddeti Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Bireylerin çeşitli kişisel değişkenleri ile flört şiddeti tutum ölçeğinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık aranmıştır.

**Tablo 4.** Öğretmen Adaylarının Flört Şiddeti Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Değişken		N	Sıra Ortalamaları	Sıra Toplamı	U	p
Cinsiyet	Erkek	77	108,19	8330,50	5327,50	0,000
	Kadın	213	158,99	33864,50		
Ebeveyn Birliktelik	Ayrı	77	174,49	8549,00	4485,00	0,000
	Birlikte	213	139,61	33646,50		
Romantik İlişki Deneyimi	Evet	207	142,15	29443,00	7915,00	.295
	Hayır	83	153,64	12752,00		

Bu araştırmada bireylerin cinsiyete göre flört şiddeti tutumları konusunda, kadın öğrencilerin sıra ortalamasının (158,99), erkek öğrencilerin sıra ortalamasına (108,19) göre FŞTÖ'den aldıkları puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Gözlenen bu farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır (U=5327,50,  $p<0.05$ ) ve erkek öğrencilere göre kadın öğrencilerin flört içerisinde şiddeti destekleyici yönde tutumlarının daha az olduğu ya da olmadığı anlamına gelmektedir. Bireylerin cinsiyetine göre flört şiddeti tutumları ölçeğinin alt ölçekleri incelendiğinde, genel şiddet alt boyutundan alınan puanlar istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaz iken ( $p>0.05$ ); fiziksel şiddet (U=6711,00,  $p<0.05$ ), duygusal şiddet (U=6667,50,  $p<0.05$ ), ekonomik şiddet (U=5771,00,  $p<0.05$ ) ve cinsel şiddet (U=6807,50,  $p<0.05$ ) boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda, öğretmen adaylarının ebeveynlerinin birliktelik durumlarına göre flört şiddeti tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık aranmıştır. Bireylerin ebeveynlerinin birliktelik durumlarına göre flört şiddeti tutumları konusunda, ebeveynleri ayrı öğrencilerin sıra ortalamasının (174,49), ebeveynleri birlikte olan öğrencilerin sıra ortalamasına göre (139,61) FŞTÖ'den aldıkları puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Gözlenen bu farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ve ebeveynleri ayrı olanların lehinedir (U=4485,00,  $p<0.05$ ). Başka bir ifadeyle ebeveynleri ayrı öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha yüksek düzeyde flört şiddetini destekleyici yönde olmadığı anlamına gelmektedir (Tablo 4).

Bireylerin ebeveynlerinin birliktelik durumuna göre flört şiddeti tutumları ölçeğinin alt ölçekleri incelendiğinde, genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, cinsel şiddet alt boyutundan alınan puanlar istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaz iken ( $P>0.05$ ); ekonomik şiddet (U=4471,00,  $p<0.05$ ) boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılık, sıra ortalamaları dikkate alındığında ailesi ayrı olan öğrencilerin lehinedir. Başka bir ifadeyle ailesi ayrı olan öğrencilerin flört şiddetinin ekonomik alt boyutuna yönelik tutumlarının, ebeveynleri birlikte olanlara göre flört şiddetini destekleyici yönde olmadığı anlamına gelmektedir.

Yürütülen bu araştırmada, araştırmanın amaçlarına bağlı olarak öğretmen adaylarının flört ilişki deneyimlerine göre flört şiddeti tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık aranmıştır. Tablo 4'te görüldüğü üzere flört şiddeti tutumlarının ilişki deneyimi değişkenine göre flört şiddeti tutumlarının puanları Mann Whitney-U Testi sonuçlarına göre incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarından ilişki deneyimi olanların flört şiddeti puanlarının sıra ortalamasının (142,15), ilişki deneyimi olmayanların flört şiddeti sıra ortalama puanlarına (153,64) göre daha düşük olduğu görülmüştür. Bu farklılığın anlamlılığı test edildiğinde, bu hesaplamaların anlamlı olmadığı görülmüştür (U=7915,00,  $p>0.05$ ) (Tablo 4).

Bireylerin daha önce ya da devam eden flört ilişki deneyimi olup olmamasına göre flört şiddeti tutumları ölçeğinin alt ölçekleri incelendiğinde, genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet cinsel şiddet alt boyutundan alınan puanlar istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamıştır ( $p>0.05$ ).

Bu araştırmanın amaçları kapsamında, öğretmen adaylarının flört deneyimi süresine göre flört şiddeti tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık aranmıştır. Buna göre bulgular Tablo 5'te sunulmaktadır.

**Tablo 5.** Öğretmen Adaylarının Flört Şiddeti Konusunda Tutumlarının Flört Deneyimi Süresine Göre İncelenmesi

Romantik İlişki Süresi	N	Sıra Ortalamaları	Sd	$\chi^2$	P
0-1	43	112,28	3	3,99	,262
1-4	127	103,63			
4-7	29	111,53			
+7	29	72,10			

Tablo 5'te görüldüğü gibi Flört Şiddeti Tutumları İlişki Süresi değişkenine göre Kruskal Wallis analizi ile incelenmiştir. Son sınıf öğretmen adaylarının flört şiddeti tutum puanlarının, ilişki sürelerine göre sıra ortalamalarına bakıldığında 0-1 yıl ilişkisi olanların aldığı puanların sıra ortalamaları (112,28), 1-4 yıl ilişkisi, 4-7 yıl ilişkisi olanların, ve +7 yıl ilişkisi olanların aldığı puanların sıra ortalamalarına göre daha yüksektir ancak bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir ( $\chi^2(3) = 3.99$ ,  $p>0.05$ ).

İlişki deneyimi olup, en uzun ilişki süresine göre kategorize edilen bireylerin, flört şiddeti tutumlarının flört süresine göre flört şiddeti tutumları ölçeğinin alt ölçekleri incelendiğinde, genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet alt boyutundan alınan puanlar ilişkinin süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaz iken ( $P>0.05$ ); cinsel şiddet boyutundan alınan puanların istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür ( $\chi^2(3) = 8.906$ ,  $p<0.05$ ). Gözlenen bu farklılığın hangi gruplar arasından kaynaklandığını bulmak için Mann Whitney-U Testi yapılmış ve farkın ilişki deneyim süresi 4-7 yıl arasında olanlar ile 7 yıl ve üzeri olanlar arasından kaynaklandığı ve bunun 7 yıl ve üzeri olan katılımcıların lehine olduğu bulunmuştur ( $U=64,50$ ,  $p<0.05$ ).

### Öğretmen Adaylarının Flört Şiddeti Konusunda Tutumları İle Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan Düşünceler Düzeylerine Göre İncelenmesi

Bu çalışmada öğretmen adaylarının flört şiddeti tutum puanları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık aranmıştır. Tablo 6'da Spearman korelasyon testi sonuçları incelendiğinde flört şiddeti tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasında negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ( $r=-0.32$ ,  $p<0.05$ ), korelasyon katsayısının 0.30-0.70 arasında olduğu için orta düzeyde bir ilişki olduğu söylenebilir.

**Tablo 6.** Öğretmen Adaylarının Flört Şiddeti Konusunda Tutumları İle Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan Düşünceler Düzeylerine Göre İncelenmesi

Değişkenler	Spearman Sıra Farkları	Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Puanları
Flört Şiddeti Tutumları Puanları	Korelasyon Katsayısı	-0,318**
	P	0,00

Determinasyon katsayısı ( $R^2=0.10$ ) dikkate alındığında, flört şiddeti tutumları puanlarındaki toplam varyansın %10'unun romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanlarından kaynaklandığı görülmüştür. Teorik olarak bunun tersi de söylenebilir, yani romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanlarındaki değişimin %10'unun flört şiddeti tutumları puanlarından açıklanmaktadır. Geri kalan %90'lık kısmın ise Büyüköztürk (2004) ve Kalaycı (2015)'nin da ifade ettikleri gibi bilinmeyen başka değişkenlerden kaynaklanmış olabileceği kabul edilebilir.

### Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Flört şiddeti, tüm şiddet türleri gibi bireye çeşitli şekillerde zararları olabilen, kişiyi sosyal, duygusal ilişkilerinde ya da kişisel olarak etkileyebilen bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumlarının romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ile ilişkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan yurtiçi taramalarda öğretmen adaylarının flört şiddeti tutumları inceleyen araştırmalara ihtiyaç duyulduğu kanısına varılmıştır. Bu çalışmada ölçek ortalamasının 5'e yaklaşması bireylerin flört şiddetine yönelik sahip olduğu tutumların, flört şiddetini desteklemediğini göstermektedir. Yürütülen bu çalışmadaki ortalama 4,57 bulgulanmıştır. Dolayısıyla öğretmen adaylarının flört şiddetine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanlara göre bireylerin flört şiddetine yönelik sahip olduğu tutumlarının, flört şiddetini desteklemediği yönünde olduğu söylenebilir. Bu sonuçla ilişkili olarak, Yumuşak (2013) yaptığı çalışmada, flört şiddetine yönelik tutumları fakülteler bazında incelemiş ve Eğitim Fakültesi ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin flört şiddetine yönelik kabul tutumları diğer fakültele göre anlamlı derecede düşük çıkmıştır. Kaya-Sakarya (2013) üniversite öğrencilerinin flört ilişkilerinde şiddeti kabul düzeylerini fakülte bazında incelediği araştırmasında, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin, diğer fakültele kıyasla şiddeti kabul etme düzeylerinin daha düşük olduğunu gözlemlemiştir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının flört şiddetine yönelik tutumlarının şiddeti desteklememesi yönünde yüksek olması, Eğitim Fakültelerinde verilen mesleki derslerin insani değerlere yönelik olması, pedagojik alt yapı kazanmaları, temelde çalışılan konunun insan olması gibi sebeplerden kaynaklanabileceğine ve mesleki hayatlarında bu tür problemlere yönelik hassasiyetinin yüksek olabileceğine dair fikir verebilir.

Bireylerin FŞTÖ'den aldıkları puanları, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, kadın öğrencilerin ortalamasının, erkek öğrencilerin ortalamasına göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgu, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre flört içerisinde şiddeti destekleyici yönde tutumlarının daha düşük olduğu anlamına gelmektedir. Ayrıca flört şiddeti tutumları ile diğer alt boyutlar düzeyinde de kadınların lehine anlamlı bir fark görülmektedir. İlgili alanyazın tarandığında benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar, flört şiddeti tutum ve davranışlarında cinsiyetin fark yaratan, önemli bir değişken olduğunu, bu farkın kadınların lehine olduğunu, kadınların flört ilişkisinde şiddeti erkeklere göre daha az desteklediğini (Cinal, 2018; Gündoğdu vd., 2018; İftar, 2016; Yumuşak, 2013) ve erkek öğrencilerin şiddete yönelik tutumların şiddet davranışlarını kadınlara göre daha kabul edici bir tarzda olduğunu göstermiştir (Anderson, vd., 2011 ; Kaya-Sakarya, 2013; Karabacak, Kodan-Çetinkaya, 2015). Ayrıca kadınların flörtte şiddete yönelik farkındalığının erkeklerden daha yüksek olduğunu gösteren çalışmalar vardır (Karatay, M., Karatay, G., Gürarlan-Baş ve Baş, 2017). Yapılan araştırmalarda cinsiyetin önemli bir değişken olması ve sonuçların genelinde kadınların lehine oluşu, erkeklerin flört ilişkisi içerisinde şiddete daha meyilli olduğunu işaret etmektedir. Bu sonuç, çeşitli toplumsal cinsiyet rolleri ve kabulleri, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı şiddet ilişkileri, cinsiyetler arasında şiddeti kabul edici davranışları yordayan etmenler, öfke kontrolü gibi konular bağlamında farklı çalışmalar ile irdelenebilir.

FŞTÖ'nin alt boyutları incelendiğinde kadınların, erkeklere göre flört şiddetinin fiziksel, duygusal, ekonomik ve cinsel şiddet alt boyutlarına yönelik tutumlarının, istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde flört şiddetini destekleyici yönde olmadığı anlamına gelmektedir. Yıldırım'ın (2016), yetişkinlerle yaptığı araştırmasında da benzer olarak FŞTÖ'nün alt boyutları olan genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet ve cinsel şiddet kapsamında kadın öğrencilerin puan ortancasının erkek öğrencilerden anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu bulgulamıştır. Bunun yanında Yumuşak (2013) yaptığı çalışmada erkeklerin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının kadınların tutum puan ortalamalarından daha yüksek olduğunu bulmuştur. Tüm bu bulgular ortak bir bağlamda değerlendirildiğinde, yapılan bu çalışmayı destekler nitelikte olup, erkeğin flört ilişkisi içerisinde şiddete yönelik tutumlarının kadınlara göre, şiddeti daha fazla destekleyici olduğu yönünde fikir vermektedir. Bu bulgu toplumun, erkeklerin ataerkil kültür içerisinde eril şiddeti daha kabul edici tutumunun göstergesi olabilir. Ayrıca kadınların bu durumu desteklemediği yönündeki tutumlarının flört şiddetine yönelik farkındalıklarının yüksek olduğunu da düşündürmektedir. Bunlara ek olarak üniversite öğrencisi kadınların partnerleri tarafından maruz bırakıldıkları şiddeti araştıran Alan-Dikmen, Özaydın, Dereli-Yılmaz (2018), kadın öğrencilerin %88'inin duygusal, %22,2'sinin sözel, %21,4'ünün ekonomik, %16,4'ünün fiziksel, %7,2'sinin ise cinsel şiddete maruz bırakıldığını ortaya koymuştur. Benzer şekilde Demir ve arkadaşları (2014) duygusal şiddetin, flört ilişkisinde sıkça rastlanan bir şiddet türü olduğunu bulgulamaktadır. Yurtdışı alanyazında incelendiğinde de yurtiçi alanyazına benzer şekilde kadınların flört şiddetine daha çok maruz bırakıldıklarına dair birçok farklı çalışma bulunmaktadır (Hébert vd., 2019; Stonard, 2021; Wincentak, Connolly ve Card, 2017). Bu durum, yukarıda bahsedilen araştırmalar ve bu çalışmanın bulguları ile ortak değerlendirildiğinde kadınların flört şiddetine maruz bırakılma konusunda riskli bir konumda olabileceğini işaret etmektedir. Flört şiddetine dair riskin varlığının gündeme getirilmesi, kısa ve uzun vadede bireyin hayatında yaratabileceği olumsuz etkilerine dair farkındalığının gelişmesi önemlidir (Sünetçi vd., 2016).

Araştırmaya katılan öğrencilerin FŞTÖ'den aldıkları puanlar, ebeveynlerinin çeşitli şekillerde ayrı veya birlikte olma değişkenine göre farklılaşma durumu incelenmiş ve ebeveynleri ayrı olanların, ebeveynleri birlikte olanlara göre flört şiddetine yönelik tutumlarının, istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. Buna göre, ebeveynleri ayrı olanların flört şiddetini destekleyici yönde olmayan ifadeleri daha çok desteklediği görülmektedir. Flört şiddeti tutumlarının alt boyutları değerlendirildiğinde ebeveynleri ayrı olanların, birlikte olanlara göre ekonomik şiddet alt boyutunda daha yüksek şiddeti desteklemeyecek yönde tutumlara sahip olduğu görülmektedir. Bu bulgular ailesi ayrı olanların flört şiddeti konusunda daha hassas olduğunu, flört şiddetinin boyutlarını tanıma konusunda daha başarılı olduklarını düşündürmektedir. Uluocak, Gökulu ve Bilir (2014) tarafından yapılan çalışmada, eş şiddeti ile medeni durum arasındaki ilişki incelenmiştir. Buna göre evli kadınların, bekar ya da boşanmış kadınlara göre daha fazla oranda eş şiddetine maruz bırakıldığı bulgulanmıştır. Bu bulgulardan farklı şekilde İftar (2016), üniversite öğrencileri arasında, parçalanmış ailesi olanların şiddet tutum puanları ve şiddet davranışlarını diğerlerine göre anlamlı şekilde daha yüksek bulmuştur. Bu sonuçlar, bu alanda daha detaylı araştırma ihtiyacı duyulduğu ve alanyazın tarafından desteklenmesi gerektiği izlenimini vermekte ve kişilerin ebeveyn durumlarına göre flört şiddetine yönelik tutumlarına dair net bir görüş vermemektedir.

Bu çalışmada bireylerin daha önce ya da devam eden flört ilişkisi deneyimi olup olmamasına göre flört şiddeti tutumları, alt ölçekler ile incelenmiştir. Ölçek ve ölçeğin alt boyutları olan genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet cinsel şiddet alt boyutundan alınan puanlar, flört



ilişkisi deneyimi olmayan öğrencilerde, flört deneyimi olan öğrencilere göre tutum puanlarının daha yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamıştır. Bu sonuçlar incelendiğinde flört ilişki deneyimi olup olmamasına göre bireylerin flört ilişkilerinde yaşanan şiddeti desteklediği veya desteklemediği yönünde bir tutuma sahip olup olmadığının yorumunu yapmanın zor olduğu söylenebilir. Bu sonucu destekler şekilde, İftar (2016) flört ilişkisi olan öğrencilerin, flört ilişkisi olmayan öğrencilere göre şiddet tutum puanlarının daha yüksek olmasına rağmen aralarında anlamlı bir fark olmadığı belirtmiştir. Bu çalışmalar farklı bilimsel araştırmalarla desteklenmeye açık olsa da bireyin flört ilişkisi deneyimi bireylerin flört şiddeti tutumları ile bağlantılı olmadığını düşündürmektedir. Bu noktada ailevi birtakım değişkenlerin de etkisi göz önüne alınabilir. Yumuşak'ın (2013) yaptığı araştırma bulguları flört ilişkisine sahip olanların, erkeğin flört ilişkisinde uyguladığı psikolojik şiddete yönelik olarak flört ilişkisine sahip olmayanlardan daha olumlu bir tutuma sahip olduğuna işaret etmektedir. Bu sonuçlarla ilişkili şekilde İftar (2016), erkek öğrencilerin ilişkilerinde şiddet davranışlarını sergilenme sıklığını, kadın öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek bulmuştur. Ayyıldız ve Taylan (2018) yaptıkları çalışmada erkeklerin, flört ilişkisi içerisinde şiddetin kabulüne yönelik tutumlarının, kadınlara göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu bulmuştur. Fakat Kaya-Sakarya (2013) ise, üniversite öğrencilerinin şiddet davranışı kabul tutumlarının, karşı cinsten arkadaşı olup olmama durumuna göre incelemiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Buna göre, şiddetin tezahürü ve kabulüne yönelik bir belirsizlik söz konusudur.

Öğretmen adaylarının flört şiddeti konusunda tutumları yaşadığı flört deneyimi süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık durumu incelenmiş ve deneyimlenen ilişkinin süresine göre, flört şiddetine yönelik tutumların cinsel şiddet boyutunda istatistiksel olarak farklılaştığı görülmüştür. Genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet alt boyutundan alınan puanlar ilişkinin süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaz iken; cinsel şiddet boyutundan alınan puanların istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. Gözlenen bu farklılığın hangi gruplar arasından kaynaklandığını bulmak için gerekli analizler yapılmış ve farkın ilişki deneyim süresi 4-7 yıl arasında olanlar ile 7 yıl ve üzeri olanlar arasından kaynaklandığı ve bunun 7 yıl olan katılımcıların lehine olduğu bulunmuştur. Gözlenen bu farklılığa göre flört ilişki süresinin 7 seneden fazla olması flört şiddetinde cinsel şiddeti desteklemeyecek yöndeki tutumlarda olumlu değişiklik oluşturmaktadır. Bulgular bütünüyle değerlendirildiğinde ise ilişkinin süresi, flört şiddetine yönelik tutumlar konusunda kronolojik bir tahmini öngörememektedir. Fakat Cinal (2018) yaptığı çalışmada kadın katılımcıların mevcut ilişkilerindeki süre arttıkça flörtte kadının uyguladığı fiziksel şiddete yönelik olumlu tutum azalırken, erkek katılımcılarda mevcut ilişkinin süresi arttıkça erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik olumlu tutumunun arttığı sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde, İftar (2016) erkek katılımcıların mevcut ilişki süreleri ile erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlamıştır. Bu bulgular, ilişkinin süresi ve flört şiddetine yönelik tutumlar konusunda çeşitli çalışmalar yapılması gerekliliğini göstermektedir.

Bu çalışmada flört şiddeti tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar incelenmiş ve bu iki değişkenin ilişkisi ortaya konmuştur. Araştırma bulgularına göre flört şiddeti tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasında orta düzey, negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Dolayısıyla akılcı olmayan inançları az olan bireylerin, flört şiddetine karşı şiddeti desteklemeyen bir tutumu olduğu sonucuna varılabilir. Determinasyon katsayısı ( $R^2=0.10$ ) dikkate alındığında, flört şiddeti tutumları puanlarındaki toplam varyansın %10'unun romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanlarından kaynaklanmaktadır. Romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlara sahip bireylerin, flört ilişkisi içerisinde şiddeti destekleyici bir tutumda oldukları söylenebilir. Akılcı olmayan inançlar günlük yaşamı zorlaştırdığı gibi bu inançların

romantik ilişkilerdeki yansımaları da flört ilişkisini olumsuz etkilediği kanısına varılabilir. İlişkilere dair inançlar katı, mantıksız ve değişime dirençli olduğunda, çift ilişkilerinde sorunlar kaçınılmazdır (Gündoğdu vd. 2018). Flört şiddetindeki payı olan akılcı olmayan inançların çeşitli toplumsal cinsiyet normlarından ataerkil kodlardan ve çeşitli toplumsal mitlerden beslendiği düşünülebilir. İlgili alanyazın tarandığında benzer şekilde Gizir (2013) yetişkinlerin romantik ilişkilerinde akılcı olmayan inançların, önemli bir problem alanı olduğuna vurgu yapmaktadır. Gündoğdu vd. (2018) ilişkilerde gözlemlenen saldırgan ve şiddet içeren davranışların, romantik ilişkilere dair akılcı olmayan inançlar ile ilişkili olduğunu bulgularken, aynı zamanda bu inançların sosyal rol ve kabullerden de beslendiğini savunmaktadır. Buradan yola çıkarak Uluocak vd. (2014) şiddeti önlemenin ve şiddetle mücadele etmenin sadece mağdurun güçlendirilmesi ile sınırlı kalmaması, aynı zamanda eşitlikçi olmayan toplumsal cinsiyet rollerine dayalı şiddetin yeniden üretilmesine ve şiddetin meşru görülmesine olanak tanıyan yapısal faktörlerin dönüşümüne olanak tanıyacak stratejilerin de hayata geçirilmesinin, şiddetle mücadele açısından önemli bir adım olacağını savunmaktadır.

Şiddet, bireysel, kişilerarası ve toplumsal bağlamda üzerinde çalışılması gereken, ciddi bir tema olup bu çalışmada şiddetin kişilerarası boyutu kapsamında olan flört ilişkilerindeki şiddet ve şiddete yönelik tutumlar, çeşitli değişkenler ile incelenmiştir. Fakat her çalışmanın olduğu gibi bu çalışmanın da bazı sınırlılıkları vardır. Bu çalışmada elde edilen veriler İstanbul'da bulunan bir devlet üniversitesi ile sınırlıdır. Araştırma sürecinde veriler öz-bildirim ölçeklerine dayalı olarak toplanmıştır ve katılımcının beyanlarına dayalıdır. Araştırmanın bulguları katılımcıların ölçeklere verdikleri samimi cevaplar ile sınırlıdır. Bu araştırma sonuçları göz önüne alındığında flört şiddetine yönelik tutumların incelenmesi ve bireyleri bu sorunlu davranışlara iten nedenlerin araştırılması, bu şiddet türünün doğasının anlaşılması ve gerekli önlem ve müdahalelerin geliştirilmesi için önem arz etmektedir. Özellikle cinsiyet değişkeninin rolüne yönelik kültüre duyarlı aydınlatıcı bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Flört şiddeti tutumlarının belirli değişkenler ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlara göre incelenmesi konulu bu araştırmanın bulgularına göre,

- Flört şiddetine yönelik olarak, üniversitelerde farkındalık çalışmalarının yapılması ve çeşitli şiddet türlerinin tanıtıldığı atölye ya da psikoeğitim gruplarının oluşturulması ve sürdürülmesi,
- Flört şiddetinin beslendiği toplumsal norm ve inançları ortaya çıkaran etnografik ya da fenomenolojik nitel araştırmaların yapılması,
- Flört şiddeti tutumlarının bireylerin aile içi ilişkileri bağlamında detaylı incelenmesi,
- Eğitimcilerin flört şiddeti konusunda bilinç ve farkındalık düzeylerini arttırıcı hizmet içi eğitimlere yönlendirilmesi,
- Üniversite bünyelerinde başta kişilerarası şiddet olmak üzere, şiddete yönelik farkındalığı arttıran, şiddetin ortaya çıkması riskine yönelik önleyici çalışmalar yapan ve şiddetle mücadele mekanizmaları kuran birimlerin kurulması,
- Adölesan ve genç gruba hitap eden ulusal eğitim müfredatlarına şiddetsiz iletişim kurma, şiddet türleri ve şiddet döngüsünü tanımaya yönelik kazanımların eklenmesi, önerilmektedir.

## Kaynaklar

Alan-Dikmen, H., Özaydın, T., ve Yılmaz, S. D. (2018). Üniversitedeki kadın öğrencilerde yaşanan flört şiddeti ile anksiyete ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *ACU Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 170-176.

- Anderson, J. R., Chen, W. C., Johnson, M. D., Lyon, S. E., Lee, C. Y. S., Zheng, F. ve Peterson, F. R. (2011). Attitudes toward dating violence among college students in mainland China: An exploratory study. *Violence and Victims*, 26(5), 631-647.
- Aslan-Dölen, Z. (2014). *Üniversite öğrencilerinin yakın ilişkilerde bağlanım: romantik ilişkilerle ilgili akılcı olmayan inançlar ve cinsiyet rolleri*. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Aslan, D., Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Erdost, T. ve Temel, F. (2008). *Ankara'da iki hemşirelik yüksekokulu'nun birinci ve dördüncü sınıflarında okuyan öğrencilerinin flört şiddetine maruz kalma, flört ilişkilerinde şiddet uygulama durumlarının ve bu konudaki görüşlerinin saptanması araştırması*, Teknik Rapor, Ankara.
- Ayyıldız, A. B. ve Taylan, H. H. (2018). Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti tutumları: Sakarya üniversitesi örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(86), 413-427.
- Baldan A., G. ve Akış, N. (2017). Flört şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 43(1), 41-44. <http://Dergipark.Gov.Tr/Download/Article-File/421448> sayfasından erişilmiştir.
- Beştav, G. (2007). *Romantik ilişki doyumu ile cinsiyet, bağlanma stilleri, rasyonel olmayan inançlar ve aşka ilişkin tutumlar arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Callahan, M. R., Tolman, R. M., ve Saunders, D. G. (2003). Adolescent dating violence victimization and psychological well-being. *Journal of Adolescent Research*, 18(6), 664-681.
- Choi, E. P., Wong, J. Y. ve Fong, D. Y. (2017). Mental health and health-related quality of life of Chinese college students who were the victims of dating violence. *Quality of Life Research*, 26(4), 945-957.
- Cinal, B. (2018). *Flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik tutumun anksiyete ve depresyon düzeyleriyle ilişkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi, İstanbul.
- Cramer, D. (2001). Destructive disagreement belief, disagreement, negative conflict and relationship satisfaction in romantic relationships. *Genetic, Social, and, General Psychology Monographs*, 127(3), 301-317.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Los Angeles: Sage.
- Çakaloz, D. K., Çoban, A., ve Irmak, A. (2020). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi öğrencilerinin flört şiddet kapsamındaki davranışlara ilişkin görüşleri. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(2), 100-106.
- Demir, M. (2010). Close relationships and happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies* 11(3),293-313.
- Demir, G., Biçer, S., Şahin, F., Bulucu, G. D., Aymelek Çakıl, N. ve Cerit, B. (2014). *Bir üniversitenin birinci ve dördüncü sınıflarında okuyan öğrencilerin flört şiddetine maruz kalma durumları ve flört şiddeti konusunda verilen eğitimin bilgi düzeylerine etkisi*. 17. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi Kitapçığı.

- Fidan, F. ve Yeşil, Y. (2018) Nedenleri ve sonuçları itibariyle flört şiddeti. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 04(01), 16-24. [http://ibaness.org/bnejss/2018\\_04\\_01/03\\_Fidan\\_and\\_Yesil\\_1.pdf](http://ibaness.org/bnejss/2018_04_01/03_Fidan_and_Yesil_1.pdf) sayfasından erişilmiştir.
- Garthe, R. C., Sullivan, T. N., ve Behrhorst, K. L. (2021). A latent class analysis of early adolescent peer and dating violence: Associations with symptoms of depression and anxiety. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(5-6), 2031-2049.
- Gizir, C. A. (2013) İlişki İnançları Ölçeği'nin uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 37-45.
- Gündoğdu, R., Yavuzer, Y. ve Karataş, Z. (2018). Irrational beliefs in romantic relationships as the predictor of aggression in emerging adulthood. *Journal of Education and Training Studies*, 6(3).
- Hébert, M., Daspe, M. È., Lapierre, A., Godbout, N., Blais, M., Fernet, M., ve Lavoie, F. (2019). A meta-analysis of risk and protective factors for dating violence victimization: The role of family and peer interpersonal context. *Trauma, Violence, & Abuse*, 20(4), 574-590.
- Holt, M. K. ve Espelage, D. L. (2005). Social support as a moderator between dating violence victimization and depression/anxiety among African American and Caucasian adolescents. *School Psychology Review*, 34(3), 309-328.
- İftar, M (2016). *Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutum ve davranışları*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Kalaycı, Ş. (2015). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil.
- Karabacak, A. ve Çetinkaya, S. K. (2015). Üniversite öğrencilerinin şiddet kabul düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 13-21.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemi* (25. Basım). Ankara: Nobel Akademi.
- Karatay, M., Karatay, G., Gürarlan-Baş, N. ve Baş, K. (2017). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışları. *STED/Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 27(1), 62-71.
- Kepir-Savoly, D., Ulaş, Ö. ve Demirtaş-Zorbaz, S. (2014) Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerini etkileyen etmenler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (42), 173-183.
- Leaman, S. ve Gee, B. C. (2008). Abusive romantic relationships among adolescent and young adult mothers. *Journal of Family Violence*, 23(6), 519–528, <https://doi.org/10.1007/S10896-008-9179-2>.
- Lewis, S. F. ve Fremouw, W. (2001). Dating violence: A critical review of the literature. *Clinical Psychology Review*, 21(1), 105-127.
- Martins, C., Gouveia, A., Chaves, M., Lourenço, R., Marques, S. ve Santos, T. (2014). Dating violence and nursing student well-being. *Atención Primaria*, 46(1), 129-134.
- Mihçioğur, S. ve Okur, A. (2015). Flört şiddeti- "şiddetli sevgi". *Sağlık ve Toplum*, 25(2), 9-15.
- Murray, C. E., Wester, K. L., ve Paladino, D. A. (2008). Dating violence and self-injury among undergraduate college students: Attitudes and experiences. *Journal of College Counseling*, 11(1), 42-57.

- Özdere, M. (2017). *Öğretmenlere yönelik okul şiddeti*. İstanbul: Cinius.
- Özdere, M. ve Kürtül, N. (2018). Flört şiddeti eğitiminin, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutumlarına etkisi. *Social Science Development Journal*, 3(9), 123-136.
- Perangin-Angin, S., Wijono, S., ve Hunga, A. (2021). Applying cognitive-behavioral therapy to help survivors of dating violence: A pilot study. *Jurnal Psikologi*, 48(1), 41-61.
- Sakarya-Kaya, A. (2013). *Üniversitede öğrenim gören gençlerde flörtte şiddet*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Saraç, A. (2013). *Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunu yordamada akılcı olmayan inançlar ve evlilik öncesi ilişki algılarının rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Sarı, T. ve Korkut Owen, F. (2015). Romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ölçeği'nin geliştirilmesi. *International Journal of Human Sciences*, 12 (1), 255-273.
- Shen, A. C. T., Chiu, M. Y. L. ve Gao, J. (2012). Predictors of dating violence among Chinese adolescents: The role of gender-role beliefs and justification of violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 27(6), 1066-1089.
- Stonard, K. E. (2021). The prevalence and overlap of technology-assisted and offline adolescent dating violence. *Current Psychology*, 40(3), 1056-1070.
- Sünetçi, B., Ayfer, S., Gümüştepe, B., Enginkaya, B., Yıldızdoğan, Ç., ve Yalçın, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti algıları üzerine bir araştırma. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 16(1), 56-83.
- Terzioğlu, F., Gönenç, İ. M., Özdemir, F., Güvenç, G., Kök, G., Yılmaz Sezer, N. ve Demirtaş Hiçyılmaz, B. (2016). Flört şiddeti tutum ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 19(4), 225-232. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/275548> sayfasından erişilmiştir.
- Temple, J. R., ve Freeman Jr, D. H. (2011). Dating violence and substance use among ethnically diverse adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 26(4), 701-718.
- Toplu, E., ve Sümer, Z. (2011). *Flört ilişkisinde şiddetin yaygınlığı ve türleri*. National Conference on Guidance and Psychological Counseling, (3- 05 Ekim 2011), İzmir, Türkiye. <https://hdl.handle.net/11511/84269> sayfasından erişilmiştir.
- Uluocak, Ş., Gökulu, G. ve Bilir, O. (2014). Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde stratejik bir başlangıç noktası: partner şiddeti. *International Journal of Human Science*. 11(2), 362-387.
- Weingarten, C., Wu, A., Gates, K., Carreño, P., ve Baker, C. (2018). The association between electronic and in-person dating violence victimization, anxiety, and depression among college students in Hawai'i. *Partner Abuse*, 9(4), 313-334.
- Wincentak, K., Connolly, J. ve Card, N. (2017). Teen dating violence: A meta-analytic review of prevalence rates. *Psychology of Violence*, 7(2), 224.
- Vézina, J. ve Hébert, M. (2007), Studies and implications for prevention risk factors for victimization in romantic relationships of young women: a review of empirical, *Trauma Violence Abuse*, 8(33), 32-66. <http://doi: 10.1177/1524838006297029>.



- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay.
- Yıldırım, S. (2016). *Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet tutumlarının flört şiddetine yönelik tutumlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yumuşak, A. (2013). *Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.

### **Yazarların Katkı Oranı Beyanı**

Araştırmanın yazarları araştırmanın tüm süreçlerine eşit derecede katkı sağlamıştır.

### **Destek ve Teşekkür Beyanı**

Yazarlar olarak, araştırmanın gerçekleştirilmesi sürecine yönelik herhangi bir destek ya da teşekkür beyanımız bulunmamaktadır.

### **Çatışma Beyanı**

Yazarların bu araştırma bağlamında açıklaması gereken herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

### **Etik Bildirim**

Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırmada kullanılan ölçme araçları için gerekli izinler yazarlardan alınmıştır.

Çalışma Marmara Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulu’nun 05.04.2021 tarih, 20731 sayılı kararı ve 3-12 onay sayısı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.